

OSNOVNI SUD U PRIŠTINI

C. Br. 2147/09

OSNOVNI SUD U PRIŠTINI, preko EULEX-ove sutkinjom Franciske Fišer, delujuće EULEX-ove sutkinje, delegirane od predsednika Skupštine EULEX-ovih sudija, dana 28. Novembra 2012, u građanskoj parnici tužioca H. SH. iz Priština, Dardanija SU-3/2, Ulaz A sprat II, stan 11 kojeg zastupa advokat Naser Peci iz Prištine protiv tuženog M.M. iz Prištine, trenutno nastanjenog u Srbiji, koga zastupa advokat Ž.J. iz Prištine i Narodne univerzitetske biblioteke u Prištini, koju zastupa I.A., za poništenje kupoprodajnog ugovora i potvrđivanju stanarskog prava, delujući po službenoj dužnosti, posle sednice glavnog suđenja, održane dana 16. aprila 2013 i pisma dobijenog dana 17. maja 2013, donosi sledeću

P R E S U D U

I.

Sledeći tužbeni zahtev:

“Odobrava se tužbeni zahtev tužioca H.Sh. iz Prištine kao osnovan.

Potvrđuje se da je ugovor br. 973 zaključen dana 11. novembra 1993 između Narodne univerzitetske biblioteke i tuženog M. M. kao kupca nevažeći i ništavan.

Potvrđuje se da je tužilac H. Sh. iz Prištine nosilac stanarskog prava za stan koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine od 58,11 m², na osnovu ugovora o korišćenju stana br. 1193/11934 od 20. jula 1984.

Tuženi je obavezan da plati troškove postupka u roku od 15 dana od dana uručenja Presude, pod pretnjom prisilnog izvršenja.”

se odbije.

II.

Tužiocu se naređuje da plati sumu od € 300 na ime troškova postupka, u periodu od 15 dana nakon primitka ove odluke pod pretnjom prisilnog izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e :

Tužilac je podneo tužbu Opštinskom sudu u Prištini, dana 7. september 2006, protiv prvtuženog, zahtevajući da mu se odobri tužba i potvrdi da je tužilac nosilac stanarskog prava za stan koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine od 58,11 m², na osnovu ugovora o korištenju stana br. 1193/11934 od 20. jula 1984, gde je tuženi obavezan da prizna pravo tužioca i ne preduzima nikakve radnje kojima bi sprečio tužioca u ostvarenju njegovih prava.

Tužilac je naveo u svojoj tužbi da je on bio nosilac prava vlasništva nad standom koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine 58,11 m². Stan mu je dodelio odlukom br. 495/3 od 6. juna 1984. Odbor bivše Narodne biblioteke Univerziteta Kosova, sada Narodna i univerzitetska biblioteka. Po dodeli stana, tužilac je zaključio ugovor sa Samoupravnom interesnom zajednicom (u dalnjem tekstu: SIZ) o korišćenju stana br. 1193/11934 dana 20. jula 1984. i zakonito uselio u stan sa porodicom gde je živeo do 1993.

Godine 1993. kad su uvedene prinudne mere u Biblioteci koje je na Kosovu uvela srpska vlada posle godine 1989, stan je oduzet; tužilac je nasilno iseljen, a prvtuženi se uselio u stan.

Tužilac je pokrenuo postupak za zakoniti povratak stana kod Direkcije za stambena i imovinska pitanja (HPD) kao kandidat zahteva A kategorije pošto mu je stan bio oduzet na osnovu diskriminacije. Prvostepena komisija odobrila je zahtev, međutim pri reviziji postupka, njegov zahtev je bio odbijen, uz uputstvo tužiocu da se obrati nadležnom lokalnom sudu da proceni način na koji je stan bio dodeljen prvtuženom.

Tužilac je takođe naveo da se uselio u stan na osnovu ugovora o korišćenju i shodno članu 11 Zakona o stambenim odnosima dobio stanarsko pravo i shodno članu 2 stav 1 istog zakona, pravo na stalno korišćenje stana. Na osnovu člana 19 Zakona o stanarskom pravu, stanarsko pravo može biti izgubljeno u slučajevima definisanim po članovima 45 i 58 Zakona. U slučaju ovog tužioca, te procedure nisu poštovane.

Prvostepeni sud je presudom donešenom dana 8. aprila 2008. odbacio njegovu tužbu kao neosnovanu.

Nakon žalbe koju je podneo tužilac, Apelacioni sud je rešenjem od 9. Septembra 2009. godine poništio prvostepenu presudu i poslao predmet na prvostepeni sud radi ponovljenog suđenja.

Apelacioni sud je odobrio žalbene navode tužioca da je činjenično stanje bilo pogrešno utvrđeno sa obrazloženjem da prvostepeni sud nije procenio činjenice u vezi sa tokom postupka bivšeg Osnovnog suda udruženog rada u Prištini, sa početkom 1984. godine i Suda udruženog rada Kosova, koji je počeo da radi 1985. godine.

Shodno instrukcijama Apelacionog suda, na ponovljenom suđenju, Prvostepeni sud mora ispraviti greške u skladu sa ovim primedbama; radi toga stranke treba da budu upućene da prikažu sudu odluke Osnovnog suda udruženog rada u Prištini i Suda udruženog rada Kosova.

Podneskom od 20. oktobra 2011. tužilac je proširio tužbu na drugotuženog i dopunio tužbu zahtevajući da se potvrdi da ugovor br. 973, zaključen dana 11. novembar 1993. između Narodne i univerzitetske biblioteke i tuženog M.M. kao kupca nije važeći – da je absolutno ništavan i da potvrdi da je tužilac H. Sh. iz Prištine nosilac stana raskog prava za stan koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine 58,11m², na osnovu ugovora o korišćenju stana br. 1193/11934 od 20. jula 1984.

U svom podnesku, tužilac je naveo da je ugovor za kupovinu stana od 11. novembra 1993. u suprotnosti sa obaveznim zakonskim normama, tako da je kao takav nevažeći u smislu člana 103 Zakona o obligacionim odnosima, radi toga bi trebao biti proglašen absolutno ništavnim. Kada je zakon o stanovanju stupio na snagu sredinom 1992. tužilac je dobio mogućnost da otkupi stan, shodno članu 16, pošto je bio nosilac stana raskog prava prema ugovoru br. 1193/11934 od 20. jula 1984. Ugovor o kupovini stana br. 973 od 11. novembra 1993. zaključen između prvočuženog i drugotuženog je u suprotnosti sa članom 16 Zakona o stanovanju. Kao takav nije važeći; i sud ga treba primenom člana 103 proglašiti absolutno nevažećim.

Rešenjem od 28. novembra 2012. koje je izdao potpredsednik Skupštine EULEX-ovih sudija, predmet je predat u nadležnost EULEX-ovih sudija i na njega je imenovan EULEX-ov građanski sudija mobilne jedinice na nivou Osnovnog suda, prema propisima Zakona Br. 03/L-053 o nadležnosti, izboru i dodeli predmeta EULEX-ovim sudijama i tužiocima na Kosovo.

Prvotuženi je poslao odgovor na tužbu u kojem odbacuje tužbu u potpunosti kao neosnovanu.

On je naveo da tužilac nije izveo nikakve nove činjenice u ovoj tužbi niti je predložio nove dokaze osim onih koje je izveo u postupku održanom u Direkciji za stambena i imovinska pitanja. Godine 1984. oglašeno je natjecanje u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci za dodelu 5 stanova.

Nakon što je radnički savet doneo odluku o dodeli stanova, nekoliko zaposlenika biblioteke (4 – 5 njih) od kojih su svi Albanci, odmah je podnело zahtev za zaštitu svojih prava Osnovnom sudu udruženog rada u Prištini. Svojom Odlukom ST-113/84 od 25. jula 1984 sud je poništio odluku radničkog saveta kao nezakonitu i obavezao biblioteku da ponovo raspodeli stanove. Isti Sud je takođe izdao rešenje ST br. 112/84 dana 6. juna 1984. kao i privremenu meru suspendovanja izvršenja odluke radničkog saveta o dodeli stanova i zabranio useljenje u sporni stan do punosnažnosti presude. Tužilac se nije pridržavao izrečene mere i uselio se u sporni stan. Biblioteka se žalila na presudu Osnovnog suda udruženog rada ST 113/84, ali Sud udruženog rada Kosova, svojom presudom Z. br. 1136/85 od 27. decembra 1985. potvrdio je prvostepenu presudu. Prvotuženi je naglasio da su sudije Suda udruženog rada bili Albanci u to vreme i da je predsednik Suda udruženog rada Kosova bio G. A. Q., te da se tužilac ne može pozvati na diskriminaciju.

Drugotuženi je takođe podneo odgovor na tužbu dana 4. februara 2013. u kojoj je naveo da nakon ispitivanja postojiće dokumentacije u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Kosova može biti potvrđeno da je, na osnovu Odluke saveta br. 495/3 od 6. juna 1984. dvosobni stan, koji se nalazi u Prištini, "Dardanija" SU-9/2, L-a, III br. 11 od 60,43 m² bio dodeljen radniku H. Sh. Dana 20. jula 1984. Ugovor sa brojem 1193/11934 o korišćenju pomenutog stana je bio zaključen sa javnim Stambenim preduzećem u Prištini.

Drugotuženi je takođe naveo da je, kada se dogodilo uvođenje prinudne mere 1990. godine u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci, tužilac dana 14. novembra 1990. bio izbačen s posla kao i većina radnika albanske nacionalnosti. Nakon što je bio izbačen s posla, 15. jula 1993. sledilo je prisilno iseljenje iz stana.

Na predlog stranki, sa namerom da se utvrdi činjenično stanje, sud je pribavio i pročitao sledeće dokaze:

- Odluka o dodeli stana br. 495/3 od 6. juna 1984;
- Ugovor o korišćenju stana br. 1193/11934 od 20. jula 1984;
- Stranica iz novina "Bujku" od 17. jula 1993;
- HPD odluka od 18. juna 2005;
- HPD odluka od 15. jula 2006;
- Odluka o otpuštanju s posla br. 467 od 14. novembra 1990;
- Odluka o dodeli stana br. 728 od 17. juna 1993;

- Ugovor o korišćenju stana na neograničeni vremenski period br. 770 od 30. juna 1993;
- Ugovor o zakupu stana br. 1193/11934 od 28. jula 1993;
- Ugovor o otkupu stana od 11. novembra 1993;
- Odluka o uvođenju preinake u katastarskim knjigama od 19. novembra 1993;
- Ugovor br. 1193/973 o učestvovanju vlasnika određenog dela zgrade u troškovima održavanja zgrade i ostalim obavezama od 21. februara 1994;
- Odluka bivšeg Osnovnog suda udruženog rada u Prištini br. 113/84 od 25. jula 1984;
- Odluka Suda udruženog rada Kosova br. 1136/85 od 27. decembra 1985;
- Saslušanje stranki u parnici.

Nakon savesne i pažljive procene svih dokaza ponaosob i u celini, shodno članu 8 Zakona o parničnom postupku (u dalnjem tekstu: ZPP), Sud dolazi do zaključka da tužbeni zahtev ne može da bude odobren.

U toku dokaznog postupka, sledeće činjenično stanje je utvrđeno.

Po odluci Saveta drugotužene ustanove br. 495/3 od 6. juna 1984. tužiocu je dodeljen dvosobni stan koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine 58,11m².

Činjenica da je dvosobni stan koji se nalazi u Prištini , Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine 58,11m² bio dodeljen tužiocu nije predmet spora između stranki. Postoji nesklad u površini kad se usporedi izjava drugotuženog; u svom odgovoru na tužbu od 4. februara 2013, on je izjavio da je stan na adresi "Dardanija" SU-9/2, L-a, III br. 11 površine 60,43m² dodeljen tužiocu. Sud smatra da je površina od 58,11m² korektna.

Takođe nije predmet spora da je ugovor o korišćenju br. 1193/11934 zaključen 20. jula 1984. između tužioca i drugotuženog .

Tužilac je izjavio u svojoj izjavi da se uselio u spomenuti stan kada je ugovor o korišćenju bio potpisani i da je živeo u stanu do 1993. kada su on i njegova porodica iseljeni.

Prvotuženi osporava navode tužioca u kojima on tvrdi da su, nakon što je odluka o dodeli stanova donesena, neki zaposlenici drugotužene ustanove zahtevali zaštitu svojih prava preko Osnovnog suda udruženog rada u Prištini koji je svojom odlukom ST-113/84 od 25. jula 1984. ukinuo odluku radničkog saveta kao nezakonitu i obavezao drugotuženog da ponovo raspodeli stanove. Isti Sud je takođe izdao rešenje ST br. 112/84 od 6. juna 1984. i izdao privremenu meru

suspendovanja izvršenja odluke radničkog saveta o dodeli stanova i zabranio useljenje u sporni stan dok presuda ne postane pravosnažna. Drugotuženi se žalio na presudu Osnovnog suda udruženog rada ST 113/84, ali Sud udruženog rada Kosova je svojom presudom Z. br. 1136/85 od 27. decembra 1985. potvrdio presudu prvostepenog suda. Na osnovu ovih odluka, drugotuženi je podneo zahtev za iseljenje 1993. godine i tužilac je iseljen iz stana.

Sud će proceniti odluku Osnovnog suda udruženog rada i Suda udruženog rada Kosova i njihovo značenje kao dokaz kasnije.

Dana 14. novembra 1990. donesena je odluka kojom je tužilac otpušten s posla zbog ozbiljnih prekršaja na radu i radnim dužnostima.

U svojoj izjavi tužilac je izjavio da je odluka donesena na osnovu mera diskriminacije koje su bile na snazi između 23. marta 1989 i 24. marta 1999, što je poznato kao period diskriminacije.

Posle iseljenja tužioca u 1993., isti stan je dodeljen prvočuženom po odluci br. 728 od 17. juna 1993. Kasnije, dana 30. juna 1993. napravljen je ugovor o korišćenju br. 770.

Nakon toga, prvočuženi je zaključio ugovor o zakupu stana br. 1193/11934 sa Javnim preduzećem za stanovanje u Prištini, dana 28. jula 1993. Dana 11. novembra 1993. potpisao je ugovor o otkupu stana, koji je zaključen između njega i drugotužene institucije.

Tužilac kao i prvočuženi podneli su tužbe Direkciji za stambena i imovinska pitanja (u dalnjem tekstu HPD) koje su registerovane pod brojem predmeta DS007396 & DS301357. Tužilac je podneo tužbu kao Tužilac A kategorije, a prvočuženi kao tužilac C kategorije.

Odlukom br. HPCC/D/197/2005/A&C od 18. juna 2005. Komisija za stambena i imovinska pitanja (u dalnjem tekstu: HPCC) je odlučila u vezi sa gore navedenim tužbama da se usvoji tužba A kategorije, i da se tužićevo imovinsko pravo vrati. Tužilac kategorije A kategorije je dobio nalog da plati sumu shodno članu 4.2 UNMIK-ove Odredbe br. 2000/60 (u dalnjem tekstu: UNMIK/REG/2000/60). Nakon uplate ove sume, Komisija bi izdala konačnu odluku dosudujući imovinsko pravo tužiocu A kategorije. Ako bi tužilac A kategorije platio navedenu sumu, tužilac C kategorije ne bi imao pravo na posed po svojoj odgovarajućoj tužbi, nego bi imao pravo da po zahtevu dobije odštetu od Direkcije za sumu koju je platio za kupovinu imovine, plus procent od sadašnje tržišne vrednosti, kao i troškove popravki koje je izvršio na imovini. A ako tužilac A kategorije ne bi želeo da plati sumu koja je određena, dobio bi uverenje

od Direkcije, shodno članu direktive 4.4 UNMIK/REG/2000/60 i tužilac C kategorije bi ušao u posed tražene imovine.

Nakon ponovnog razmatranja, zahtev koji je podneo tužilac C kategorije, HPCC je doneo Odluku o Zahtevu za ponovnom razmatranje br. HPCC/REC/65/2006 od 15. jula 2006. Ovom odlukom, Zahtev o ponovnom razmatranju bio je odobren, Odluka Komisije br. HPCC/D/197/2005/A&C poništena u vezi sa tužbama kategorije A i kategorije C, i donesena je nova odluka.

Na osnovu ove nove odluke, tužba A kategorije (tužba koju je podneo tužilac) odbačena je i za određivanje pravne pomoći, ako ona bude moguća, za tužioca A kategorije po primenjivom zakonu, kao rezultat navodno nepravilnog načina na koji je tražena imovina dodeljena tužiocu kategorije C, oslovljen je nadležni lokalni Sud. Istom odlukom tužiocu C kategorije dat je posed nad spornom imovinom.

U početku, Sud mora da naglasi da, po UNMIK-ovoj Odredbi br. 1999/23 (u dalnjem tekstu: UNMIK/REG/1999/23) i UNMIK/REG/2000/60, HPD i HPCC su imali mandate da procesuiraju i da presude sve stambene i imovinske tužbe koje se odnose na imovinsko pravo.

Shodno članu 2.1 UNMIK/REG/1999/23 HPCC ("Komisija") je nezavisno telo Direkcije koje se bavi privatnim i nekomercijalni sporovima, u vezi sa stambenom imovinom, koje joj je prosledila Direkcija, dok specijalni predstavnik generalnog sekretara ne odluči da lokalni sudovi mogu da izvršavaju funkcije koje su poverene Komisiji.

Nadalje, shodno članu 2.7 UNMIK/REG/1999/23, konačne odluke Komisije su obavezujuće i sprovedive i ne podležu reviziji ni jednog drugog administrativnog tela na Kosovu.

Shodno članu 3.1 UNMIK/REG/2000/60, ni jedna tužba za povrat stambene imovine koja je izgubljena u periodu između 23. marta 1989 i 24. marta 1999 kao rezultat diskriminacije ne može biti podneta nekom Sudu ili sudske telu na Kosovu osim u skladu sa UNMIK-ovom Odredbom Br. 1999/23 i trenutnom regulativom.

Komisija ima pravo da prosledi pitanja koja nastanu u vezi sa tužbom, a koja nisu u njenoj nadležnosti, nadležnom lokalnom sudu ili administrativnom telu ili sudske organu kako je predviđeno članom 22.1 UNMIK/REG/2000/60.

Takođe shodno članu 2.5 UNMIK/REG/1999/23 Komisija može proslediti posebne delove takvih tužbi lokalnim sudovima ili administrativnim organima, ako presuđivanje tih posebnih delova ne zadire u pitanja koja su navedena u članu 1.2.

Sud odlučuje da će pomenute UMNIK-ove Odredbe biti primenjivane u postojećem građanskom sporu.

Sa izmenjenom tužbom, tužilac zahteva od suda da potvrди da ugovor br. 973 zaključen dana 11. novembra 1993. između drugotužene Narodne i univerzitetske biblioteke, i prvotuženog M.M. kao kupca nije važeći i da je apsolutno ništavan i da potvrdi da je tužilac H. Sh. iz Prištine nosilac stanarskog prava nad stanicom koji se nalazi u Prištini, Dardanija SU-3/2, ulaz A drugi sprat, stan br. 11 površine 58,11m² na osnovu ugovora o korišćenju stana br. 1193/11934 od 20. jula 1984.

Kada vrši provere i odlučuje o takvom izmenjenom tužbenom zahtevu, sud mora da naglasi dve kritične činjenice.

Prva je pitanje da li tužilac može biti zakonita stranka u ovom građanskom postupku.

Pošto je tužba tužioca A kategorije odbačena, na osnovu Odluke o ponovnom razmatranju, sud ne može da smatra tužioca "zainteresovanom osobom" shodno članu 109 Zakona o obligacionim odnosima (u dalnjem tekstu: ZOO).

On može biti "zainteresovana osoba" ako dokaže da; u slučaju da uspe dobiti proglašenje transakcije nevažećom; on može ostvariti svoje pravo ili korist kako to predviđa zakon.

Tužilac zahteva od suda da potvrди da ugovor br. 973 zaključen on 11. novembra 1993. između Narodne i univerzitetske biblioteka i tuženog Milutina Miladinovića kao kupca nije važeći i da je apsolutno ništavan. Po ovom zahtevu, ako on bude odobren, tužilac bi ostvario svoje pravo da se potvrdi da je on nosilac stanarskog prava za stan.

Ali sud mora da naglasi ponovo da je o ovom zahtevu da se potvrdi da je on nosilac stanarskog prava odlučeno i da je odbijen; da je o njemu odlučila i odbila ga Komisija za stambene i imovinske zahteve (HPCC) pomoću Odluke o Zahtevu za ponovnim razmatranjem br. HPCC/REC/65/2006 od 15. jula 2006 koju je donela Komisija HPCC (u dalnjem tekstu: Odluka o ponovnom razmatranju).

I još jednom, shodno članu 2.7 UNMIK/REG/1999/23 konačne odluke Komisije su obavezujuće i sprovedive i ne podležu reviziji od strane bilo kojeg suda.

Dakle, tužilac nije dokazao da može dokazati svoje pravo ili ostvariti bilo koju drugu korist u slučaju da ugovor o otkupu bude proglašen nevažećim.

Drugo je pitanje dali je tužbeni zahtev podnet od strane tužioca u skladu sa Odlukom o ponovnom razmatranju.

Tužba tužioca koja je podnesena u HPCC bila je smatrana tužbom A kategorije, shodno članu 1.2 UNMIK/REG/1999/23 i članu 2.2 UNMIK/REG/2000/60.

Shodno članu 2.2 UNMIK/REG/2000/60 svaka osoba čija je imovinsko pravo bilo izgubljeno između 23. marta 1989. i 24. marta 1999. na osnovu diskriminacije, ima pravo na povrat u skladu sa važećom regulativom. Povrat može dobiti oblik povrata prava vlasništva ili nadoknade.

Tužilac A kategorije koji traži povrat vlasništva mora dokazati da:

- su on ili ona imali imovinsko pravo nad stambenom kućom ili stanom;
- je moguće povratiti imovinsko pravo;
- je pravo bilo ukinuto ili izgubljeno;
- se gubitak ili ukidanje dogodilo između 23. marta 1989 i 24. marta 1999; i
- gubitak ili ukidanje je bilo rezultat diskriminacije.

Smatra se da je tužilac dobio stanarsko pravo ako on ili ona:

- ima odluku koju je doneo nosilac prava na dodele, da mu/joj se dodeljuje stan
- je sklopio/sklopila važeći ugovor o korišćenju; i
- uselio/uselila u stan zakonito.

Odlukom br. HPCC/D/197/2005/A&C od 18. juna 2005 (u dalnjem tekstu: HPCC Odluka) tužba A kategorije je odobrena pošto su svi zahtevi pomenuti u gornja dva paragrafa ispunjeni.

Tužilac C kategorije (prvotuženi u građanskoj parnici) zahtevao je ponovno razmatranje Odluke HPCC navodeći da je odluka o dodeli tužiocu A kategorije poništена na Osnovnom sudu udruženog rada u Prištini 1984. godine, na nediskriminatorskom sudskom postupku. Ta odluka je potvrđena na Sudu udruženog rada Kosova 1985. godine. Kako bi potvrdio ove navode, tužilac C kategorije je doneo kopiju zahteva za iseljenje tužioca A kategorije, u kome se spominju navedene sudske odluke.

Odlukom o ponovnom razmatranju, tužiočeva tužba koja se podnesena HPCC za obnovu prava vlasništva je odbijena. Kao razlog za takvu odluku, HPCC je naveo u tački 9 da Komisija smatra, na osnovu novog dokaza koji je izvela zahtevajuća stranka (tužilac C kategorije i prvotuženi u ovom građanskem predmetu), da tužena stranka (tužilac A kategorije u ovom građanskem predmetu) nije uspeo da prikaže da je izgubio imovinsko pravo kao rezultat diskriminacije kako je navedeno u članu 2.2 UNMIK/REG/2000/60. Takođe je HPCC izjavio da je, čak i ako je bio iseljen 1993. godine, iseljenje bilo zasnovano na odlukama relevantnih sudova pre 1989. godine što nije prikazano kao da je motivisano diskriminacijom.

Kao što je navedeno u Obrazloženju, Komisija je imala mišljenje da je tužilac bio sprečen da učestvuje u procesu ponovne dodele stanova kao rezultat diskriminacije i da taj aspekt treba da bude uzet u obzir na lokalnim sudovima koji imaju nadležnost.

Konačno, sud treba da naglasi činjenicu da je povrat stanarskog prava za društvene stanove koje je izgubljeno kao rezultat diskriminacije regulisan u članovima 3 i 4 UNMIK/REG/2000/60 koji specifikuju da povrat za tužioca A kategorije može imati oblik povrata prava vlasništva kao restituciju ili kao finansijsku nadoknadu.

Pošto je tužba tužioca za povrat prava vlasništva bila odbijena odlukom HPCC; a pomenuta odluka je konačna i ne podleže reviziji od suda; prema pomenutim propisima UNMIK/REG/2000/60, tužilac može da zahteva samo finansijsku nadoknadu, ako su i svi ostali uslovi ispunjeni.

U vezi sa uputstvima koja je dao Okružni sud strankama da prikažu odluke Osnovnog suda udruženog rada i Suda udruženog rada Kosova i, naravno, da ih se proceni, Sud zaključuje sledeće.

Sud je zahtevao od prvotuženog da doneše obe odluke pošto ih je on predložio kao dokaz. Te odluke nije podneo ni prvotuženi, ni drugotuženi niti tužilac. Svi oni su izjavili da ih ne poseduju. Tužilac je rekao u svojoj izjavi da nikad nije čuo za njih i nikad ih nije video. Njemu su rekli ljudi u biblioteci da bi oni, kad god bi se neko žalio u vezi sa tim stanom, ne uzimali u obzir ovo, "pošto je stan bio njegov".

Prvotuženi ih takođe nije posedovao, ali je saznao da postoje godine 1991. kad je počeo da radi u biblioteci. Kao sekretar biblioteke, on je pripremio zahtev za Opštinu, administrativno telo za rešavanje stambenih pitanja, da doneše odluka o iseljenju. Pomenuti zahtev je bio predložen na

glavnom suđenju održanom dana 19. marta 2013. ali nije bio dozvoljen kao dokaz pošto nije predložen u toku preliminarnog ročišta, shodno članu 428 stav 2 ZPP.

Pismom od 16. aprila 2013 sud je ex-officio tražio te odluke od Osnovnog suda u Prištini, pošto taj Sud drži arhiv bivšeg Osnovnog suda udruženog rada i Suda udruženog rada Kosova. Dana 17. maja 2013. sud je primio odgovor da spis predmeta nije pronađen u arhivu.

Međutim, sud mora ponovo da naglasi da su te odluke već procenjene od HPCC. One su izvedene kao novi dokazi u postupku na HPCC, i na osnovu njih Komisija je donela odluku da tužilac nije uspeo da prikaže da je izgubio imovinsko pravo na osnovu diskriminacije kao što je navedeno u članu 2.2 of UNMIK/REG/2000/60, i da je iseljenje bilo zasnovano na odlukama relevantnih sudova pre 1989. koji nisu bili pokazivali da su motivisani diskriminacijom.

Kao što je već ranije naglašavano, odluke koje je donela Komisija su obavezujuće i ne podležu reviziji Suda.

Iz svega gore navedenog, sud procenjuje da u ovom predmetu, nisu ispunjeni pravni uslovi shodno propisima UNMIK/REG/2000/60 i UNMIK/REG/1999/23, specijalno shodno Članu 3 i 4 UNMIK/REG/2000/60, i tako je sud odlučio kao što stoji u dispozitivu ove presude.

Shodno članu 452 stav 1 ZOO, sud je odlučio da tužilac treba da podmiri nastale troškove prvtuženog. Drugotuženi nije zahtevao podmirenje svojih troškova.

Kod procene troškova shodno članu 453 stav 1 i 2 ZOO, sud je uzeo u obzir sve uslove i odlučio da je zahtev koji je podneo zastupnik prvtuženog, u iznosu od € 300; €100 po ročištu osnovan.

Pravni lek:

Stranke mogu da podnesu žalbu protiv ove presude Žalbenom sudu preko Osnovnog suda u Prištini u roku od petnaest (15) dana od dana uručenja kopije ove presude strankama.

Osnovni sud u Prištini

C. br. 2147/09

16. aprila 2013

Napisano na engleskom,
službenom jeziku

Predsedavajuća sutkinja
Franciska Fišer

